

Декларация относно обединяване на силите
за насърчаване на устойчивата цифрова
трансформация в градовете и общините в ЕС

LIVING-IN.EU

Ние, отговорните за вземане на решения на всички равнища на управление, съвместно с организации и мрежи от градове и общини с всякакъв размер¹, считаме, че засиленото сътрудничество чрез многостепенното управление в ЕС и процеса на съвместно създаване с гражданите са от ключово значение за мисията ни за превръщане на нашите градове и общини в интелигентни и устойчиви места, в които хората с удоволствие живеят и работят. Ние се стремим към изграждане на сплотена цифрова Европа, в която всяка община може да се възползва от икономическите и социалните предимства на тази трансформация, като същевременно се гарантира, че никой няма да бъде пренебрегнат². Поради това за постигането на тази цел подчертаваме необходимостта от достатъчно обществени и частни инвестиции в цифровите услуги, технологиите, инфраструктурата и уменията.

Във време, когато нашите градове и общини са изправени пред все по-голям брой предизвикателства, настоящата декларация е важна стъпка към началото на прилагането на „европейския начин“ на цифрова трансформация на градовете и общините. Този подход ще осигури технологично лидерство в ЕС, като същевременно се зачитат европейските ценности и многообразие, както и цифровите права на отделния човек.

Въпреки че редица инициативи³ доведоха до успешни иновативни цифрови решения⁴, въздействието им върху обществото като цяло остава ограничено и неравномерно разпределено в рамките на ЕС. Засиленото внедряване и разширяването на обхвата на тези решения са от решаващо значение, за да се подпомогнат нашите градове и общини да изпълняват своите климатични цели и да намаляват въздействието си върху околната среда. Това ще насърчи също така участието на гражданите и ще помогне за просперитета на всички видове предприятия, включително на малките и средните предприятия (МСП) и стартиращите предприятия. Време е на всички равнища на управление в ЕС усилията да бъдат обединени за широкото внедряване на цифровите решения, така че до 2025 г.⁵ най-малко 300 милиона европейски граждани да могат да имат по-добро качество на живот. Насърчаването на използването на общоприети цифрови решения между регионите, градовете и общините ще спомогне за преодоляване на цифровото разделение и намаляване на неравенствата с цел по-силно териториално сближаване.

Цифровите решения, подкрепени от генерираните на местно ниво данни, са от съществено значение за предоставянето на по-иновативни и висококачествени услуги с повече информация на обществеността и предприятията. Тези решения включват интелигентната градска мобилност, енергийната ефективност, устойчивото жилищно настаняване, цифровите публични услуги и гражданското управление. За да може обществеността да има доверие в тези системи, данните трябва да се използват отговорно чрез цифрови платформи и да се гарантира тяхното качество, сигурност и поверителност.

Сътрудничеството между различните географски райони и между отделните сектори ще стимулира иновациите и ще позволи на градовете и общините да развиват услуги, които са ефикасни, ефективни от гледна точка на разходите и ориентирани към гражданите. Ето защо в

-
- 1] EUROCITIES (Евроградове) — мрежата на големите европейски градове; „Отворени и приспособими интелигентни градове“ (OASC); Европейска мрежа от действащи лаборатории (ENoLL).
 - 2] Както бе заявено неотдавна в Становището на Комитета на регионите „Цифрова Европа за всички: осигуряване на интелигентни и приобщаващи решения по места“ (2019 г.).
 - 3] Например Европейското партньорство за иновации „Интелигентни градове и общини“ (EIP-SCC), Партньорството в областта на цифровия преход в рамките на програмата на ЕС за градовете (DTP UA), Информационната система за интелигентни градове (SCIS), проектите по „Хоризонт 2020“ и по програмите „Lighthouse projects“ и „IoT Large-Scale Pilots“ (широкомащабни пилотни проекти за интернет на предметите), иновативните дейности за градско развитие, програмата URBACT, политиката на ЕС за сближаване и Европейския институт за иновации и технологии (EIT) и неговите общности, проектът „Digital Cities Challenge“ (следващият етап, предизвикателството на 100 интелигентни градове, ще започне през януари 2020 г.) и Декларацията за сътрудничество в областта на цифровата трансформация и растежа на интелигентните градове, подписана от кметовете на всички участващи градове, планът за действие за електронно управление за периода 2016—2020 г. и декларацията от Талин на министрите за електронното управление (2017 г.).
 - 4] Първата версия на списъка е в приложения приносен документ и може да бъде разширена с течение на времето.
 - 5] Както е посочено в Меморандума за разбирателство на тема „Към отворени градски платформи за интелигентни градове и общини“, EIP-SCC, Общо събрание, 21 май 2015 г. (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/memorandum-understanding-towards-open-urban-platforms-smart-cities-and-communities>).

основата на настоящата декларация е внедряването и разширяването на отворени, оперативни съвместими, междусекторни и трансгранични платформи като средство за насърчване на цифровата трансформация. Това ще помогне за осигуряване на технологичен суверенитет в ЕС и съвместно създаване на цифрови решения, които не правят нашите градове и общини зависими от определени технологии.

Подписалите страни се споразумяват относно следните принципи⁶:

- ориентиран към гражданите подход;
- ръководен от градовете подход на равнището на ЕС;
- градът като управлявана от гражданите и отворена към иновациите екосистема;
- етичен и социално отговорен достъп, използване, споделяне и управление на данни;
- използване на технологиите като фактори от ключово значение;
- оперативни съвместими цифрови платформи, основани на отворени стандарти и технически спецификации, приложно-програмни интерфейси (API) и модели на споделени данни.

Подписалите страни се ангажират да изготвят съвместно устойчиви мерки за:

Финансови аспекти

- Принос на доброволна основа към план за съвместно инвестиране с цел приемане и прилагане на съществуващи общи широкомащабни цифрови решения в ЕС⁷;
- оптимизиране на полезните взаимодействия между фондовете на ЕС, националните, регионалните и местните фондове;
- засилване на инвестициите от страна на фондовете и програмите на ЕС в местната цифрова трансформация с цел гарантиране на приобщаваща и устойчива Европа;
- използване на общи практики в областта на обществените поръчки за съвместно определяне на спецификациите и намаляване на разходите за инвестиране в успешни цифрови платформи и свързани технологии.

Технически аспекти

- използване на общоприет списък със стандарти и технически спецификации за постигане на оперативна съвместимост на данните, системите и платформите сред градовете, общините и доставчиците от целия свят⁸;
- осигуряване на достъп за всички до факторите от ключово значение за цифровите решения в рамките на градовете — включително данни, инфраструктура и услуги;
- използване на общ пазар за споделяне на данни, цифрови услуги и решения между градовете и общините.

Правни аспекти

- оценяване на законодателните мерки, необходими за осигуряване на обща рамка на ЕС за междусекторни и трансгранични цифрови решения за градовете и общините (например схеми за електронна идентификация⁹).

Образование и изграждане на капацитет

- създаване на административен капацитет, за да се извлече полза по най-добрия начин от цифровизирането и да се избегне зависимостта от определена технология или доставчик;
- разработване на ориентирани към гражданите подходи на проектиране като нова компетентност за създаване на политика;
- идентифициране на нови умения, необходими на държавните органи и предприятията, и предприемане на действия, за да се гарантира, че хората придобиват тези умения;
- предоставяне на обществеността на цифровото образование и умения, от които тя се

[6] Пълното описание на тези принципи е на разположение в приложения приносен документ.

[7] При пълно зачитане на правните и финансови задължения на подписалите страни.

[8] Първата версия на списъка е в приложения приносен документ и може да бъде разширена с течение на времето.

[9] Градивен елемент на електронната идентификация (eID) към Механизма за свързване на Европа (<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eID>).

нуждае, за да се възползва от решенията в областта на интелигентните градове и да участва във вземането на решения;

- развиване на култура на съвместен творчески подход, подход, основан на участието, и междусекторен подход при проектирането и прилагането на интелигентни и устойчиви решения на местно равнище;
- улесняване и координиране на дейности, включително споделяне на знания, комуникация, разпространение и предоставяне на консултации с цел по-широкото прилагане на успешните цифрови решения;
- използване на възможностите, които могат да ускорят внедряването, като например центрове за цифрови иновации¹⁰.

Наблюдение и измерване

- подпомагане на разработването и прилагането на изградена върху съществуващите методологии¹¹ рамка за измерване и наблюдение на ползите за гражданите, публичните органи, бизнеса и други заинтересовани страни на местно равнище.

През първото тримесечие на 2020 г. ще бъде създаден многостепенен управителен съвет, за да се постигне напредък по горепосочените ангажименти и да се гарантира тяхното изпълнение до 2025 г. Този управителен съвет ще обедини сили и ресурси и ще подобри диалога и сътрудничеството със заинтересованите страни, за да насърчава устойчивата цифрова трансформация на градовете и общините.

Представител на:

Собствено име и фамилия:

Длъжност:

Подпис:

Дата:

10] Центърът за цифрови иновации представлява отделна организация или координирана група от организации, която подкрепя предприятията и/или публичния сектор в цифровата им трансформация чрез предоставяне на достъп до технически експертен опит и експериментиране („изпитване преди инвестиране“), както и до свързани с иновации услуги, като консултации за финансиране, обучение и развиване на умения. За повече информация <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-innovation-hubs>.

11] Например индексът за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) е съставният индекс, с който се обобщават съответните показатели на постигнатите от ЕС резултати в областта на цифровите технологии и се проследява развитието на държавите — членки на ЕС, в областта на цифровата конкурентоспособност (<https://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations>). С инструмента за самооценка „Digital Cities Challenge“ се измерва технологичната трансформация на градовете според 8 измерения: <https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>

Предложен от

EUROCITIES (ЕВРОГРАДОВЕ) е мрежата на големите европейски градове. Нашите членове са избраните местни и общински органи на големите европейски градове. Целта им е да утвърждават важната роля, която местните органи следва да играят в рамките на многостепенна структура на управление. Ние се стремим да формираме мнението на заинтересованите страни от Брюксел и в крайна сметка да изместим фокуса на законодателството на ЕС по начин, който позволява на градските власти да се справят със стратегическите предизвикателства на местно равнище. eurocities.eu

ОТВОРЕНИ И ПРИСПОСОБИМИ ИНТЕЛИГЕНТНИ ГРАДОВЕ (OASC) е международна мрежа с нестопанска цел на интелигентни градове, която има за цел създаването и оформянето на зараждащия се глобален пазар на данни и услуги в областта на интелигентните градове. Днес мрежата е в авангарда на утрешните стандарти за градски данни, услуги и технологии, като работи въз основа на нуждите на градовете с подкрепа от промишлеността. За разлика от всяка друга мрежа на градове OASC поставя акцент върху внедряването на отворените платформи и ангажираността на гражданите. <https://oascities.org>

ЕВРОПЕЙСКАТА МРЕЖА ОТ ДЕЙСТВАЩИ ЛАБОРАТОРИИ (EUROPEAN NETWORK OF LIVING LABS — ENOLL) е международната федерация на отговарящите на референтни показатели „действащи лаборатории“ в Европа и по света. Основана през ноември 2006 г. под егидата на финландското европейско председателство, мрежата се разраства чрез „последователни вълни“ до днес. Действащите лаборатории служат като посредници между гражданите, научноизследователските организации, предприятията, градовете и регионите с цел съвместно създаване на стойност, бързо разработване на прототипи или валидиране с цел широкото внедряване на иновациите и развиването на бизнеса. Действащите лаборатории имат общи елементи, но многобройни различни приложения. <https://enoll.org>

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА ФИНЛАНДИЯ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ — Основният акцент на председателството, свързан с развитието на градовете, е да подкрепя успешното изпълнение на Програмата на ЕС за градовете, включително да насърчава изготвянето на новата Лайпцигска харта. Като специфична тема се открояват цифровите иновации в градовете. <https://eu2019.fi>

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ спомага за формирането на цялостната стратегия на ЕС, предлага ново законодателство и политики на ЕС, следи за изпълнението им и управлява бюджета на ЕС. Тя играе също така важна роля в подкрепа на международното развитие и предоставянето на помощ. <https://ec.europa.eu>

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР) е гласът на регионите и градовете в Европейския съюз (ЕС). Той представлява местните и регионалните власти в целия Европейския съюз и изразява мнение относно нови закони с отражение върху регионите и градовете (70 % от цялото законодателство на ЕС). <https://cor.europa.eu>

ПРИНОСЕН ДОКУМЕНТ

Принципи на устойчивата цифрова трансформация на градовете и общините в ЕС

Ориентиран към гражданите подход

Европейският процес на цифрова трансформация трябва да бъде разработван съвместно с хората и в услуга на тях. Устойчивата мобилност, енергийната ефективност, устойчивото производство, чистият въздух, ефективните цифрови обществени услуги, достъпните жилища и управлението на отпадъците са в основата на интелигентните и устойчиви градове и общини, като създават качествени и квалифицирани работни места и по-равнопоставено и приобщаващо общество. Гражданите играят ключова роля в разработването и прилагането на стратегии и решения за интелигентните градове. За успеха на интелигентните градове и общини от решаващо значение е установяването на връзки и на диалог с хората, както и осигуряването на възможности за тяхното участие в създаването на политики и изготвянето на решения.

Ръководен от градовете подход на равнището на ЕС

При стратегическото сътрудничество на равнището на ЕС за широкото внедряване на цифровите решения следва да се използва подходът, при който водеща роля има градът. Като ниво на управление, което е най-близо до гражданите, местните органи са в най-добра позиция да разбират нуждите на местните общности и да координират прилагането на интегриран подход, който служи за мост между местните, регионалните, националните и европейските предприятия.

Градът като управлявана от гражданите и отворена към иновациите екосистема

Градовете и общините представляват идеални широкомащабни тестови площадки за цифрови решения в реалния живот и могат да функционират като „действащи градски лаборатории“. Градовете могат да ръководят участието на заинтересованите страни и да гарантират активното участие на местната общност в изготвянето на решения. Отворените иновации, чрез които заинтересованите страни по места си сътрудничат и поемат отговорността за договорените решения, е от жизненоважно значение за успешната цифрова трансформация в ЕС. Също толкова важно е градовете и общините в ЕС да си сътрудничат, за да постигат в максимална степен икономии от мащаба за насърчаване на инвестициите в иновации.

Технологиите като фактори от ключово значение

Технологиите са средство, а не цел в цифровата трансформация на нашите градове. Най-модерните технологии с най-простите решения са идеалната комбинация, която ще направи градовете ни интелигентни и устойчиви.

Етичен и социално отговорен достъп, използване, споделяне и управление на данните¹²

Всеки ден се създава огромно количество цифрови данни. Тези данни трябва да се използват отговорно, а тяхното качество, сигурност и поверителност трябва да се гарантират още при проектирането с цел осигуряване на общественото

¹² Принципи на EUROCITIES по отношение на данните на гражданите (http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/EUROCITIES_citizen_data_principles_final.pdf) и Cities Coalition for Digital Rights (Коалиция на градовете за цифрови права) (<https://citiesfordigitalrights.org>).

доверие. Практиките, които трябва да се избягват, включват злоупотреба с данни, включително неразрешено споделяне на данни, препродажба на данни на клиенти и пристрастни алгоритми, които засилват социалните неравенства. Цифровите данни трябва да се използват в обществен интерес с цел подобряване на процеса на вземане на решения и публичните услуги. Местните органи трябва да подкрепят практики и инициативи, които гарантират по-доброто използване и управление на данните, включително принципите на еднократност и на неприкосновеност на личния живот, заложен още на фазата на проектиране, прозрачността на алгоритмите и използването на безпристрастни алгоритми за подобряване на качеството на живот и цифровите права в градовете и общините.

Оперативно съвместими цифрови платформи с отворени стандарти, приложно-програмни интерфейси и модели на споделени данни

Градските платформи представляват „операционните системи“ за услугите, предоставяни от интелигентните градове. Те са необходими за справяне с нарастващия брой заинтересовани страни и данни в различните сектори. Оперативно съвместимите градски платформи, които насърчават отворените стандарти, приложно-програмните интерфейси и моделите на споделени данни, са от решаващо значение за премахване на пречки като зависимостта от определен доставчик и оперативно несъвместимите фирмени протоколи. Оперативно съвместимите градски платформи са от основно значение за разработването и въвеждането на иновативни и ефективни от гледна точка на разходите решения в целия ЕС, тъй като създават отворени и оперативно съвместими екосистеми и могат да бъдат разширени, за да служат като пространство за творческо експериментиране.

Съществуващи успешни цифрови решения

Посредством финансираните от ЕС и по места пилотни решения, както и чрез действията за оказване на подкрепа и партньорствата бяха създадени стандарти, механизми, услуги, насоки и инструменти, които дават възможност градските платформи да бъдат оперативно съвместими, със силно въздействие на местно равнище и значителна добавена стойност за ЕС. По-долу са дадени примери.

Изготвен е „Консолидиран доклад за техническите спецификации“ като работен документ в подкрепа¹³ на плана за действие за декларацията.

Smart Appliance/Anything REFerence (SAREF)¹⁴: Онтологичната система SAREF — стандарт на OneM2M и на Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията — представлява споделен модел на консенсус, който помага за намирането на съответствие между съществуващи активи като стандарти, протоколи и модели на данни. Състои се от базова онтологична структура и разширения за съответните сектори, включително разширение за градовете (SAREF4CITY). Комбинираното градско решение, основаващо се на SAREF и NGSI-LD, бе успешно тествано в рамките на проекта SynchroniCity.

Механизми за минимална оперативна съвместимост на OASC¹⁵:

Механизмите за минимална оперативна съвместимост са универсални инструменти за постигане на оперативна съвместимост на данни, системи и услуги между градовете и доставчиците. Реализацията им може да бъде различна, стига ключовите от гледна точка на оперативната съвместимост точки във всяка техническа архитектура да използват едни и същи механизми за оперативна съвместимост. Те са неутрални

13] <https://living-in.eu/sites/default/files/files/Consolidated-Report-on-Tech-Specs-v2.pdf>

14] <https://www.etsi.org/technologies/smart-appliances>

15] <https://oascities.org/wp-content/uploads/2019/06/OASC-MIMs.pdf>

спрямо доставчика и са съвместими в технологично отношение, което означава, че всеки може да ги използва и интегрира в съществуващите системи и услуги.

Градски платформи: Отворените стандарти и компонентите с отворен код като EIP-SCC DIN SPEC 91357 Reference Architecture Model Open Urban Platform (Модел на референтна архитектура на Open Urban Platform)¹⁶, разработени в сътрудничество с финансираните от ЕС проект „Espresso“¹⁷, справочната библиотека на OneM2M и на Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията¹⁸, референтната архитектура на SynchroniCity¹⁹ и референтната архитектура на FIWARE²⁰ помагат на градовете и общините да останат гъвкави и да избягват зависимостта от определен доставчик.

Методологичен инструментариум на „Digital Cities Challenge“: С инструмента за самооценка на „Digital Cities Challenge“²¹ се определя равнището на цифрова ефективност на градовете въз основа на съществуващите процеси на цифрова трансформация и напредъка според осем измерения на цифровото развитие. Ключовите показатели за ефективност (КПЕ)²² дават възможност да се наблюдава целевото и действителното въздействие на действията и инициативите върху местната икономика, бизнеса и гражданите. Освен това със City Digital Transformation handbook (Наръчник за цифрова трансформация на градовете)²³ на разположение на градовете се предоставя конкретна методология за изготвяне на ефективна стратегия за цифрова трансформация, основаваща се на съществуващите най-добри практики, като например планът²⁴ за използване на градовете и регионите като трамплин за цифровата трансформация.

Портал за данни относно мобилността (Mobility Data Portal — MDP)²⁵:

Порталът за данни относно мобилността събира и свързва данни за мобилността в мултимодален набор от данни и предоставя достъп до тях чрез стандартизиран интерфейс в рамките на публично-частно договорно споразумение. Той функционира като единна точка за достъп до мултимодалните данни и услуги на града.

Humble Lamppost²⁶: Проектът „Humble Lamppost“, който цели инсталирането на 10 милиона интелигентни стълбове за улично осветление за спестяване на енергия и разходи в градовете в ЕС и ускоряване на цифровизирането им, служи като пример за съвместно възлагане на обществени поръчки и сътрудничество в кълъстера EIP-SCC за интегрирани инфраструктури и процеси.

Градивни елементи на Механизма за свързване на Европа (МСЕ)²⁷: В

програмата на МСЕ е разработен набор от общи и многократно използвани инфраструктури за цифрови услуги, известни още като градивни елементи. В момента са налице осем градивни елемента: i) инфраструктура за изпитване на големи информационни масиви; ii) модул за управление на контекстови данни (context broker); iii) архивиране; iv) електронно издаване на документи (eDelivery); v) електронна идентификация (eID); vi) електронно фактуриране (eInvoicing); vii)

16] <https://www.din.de/en/about-standards/din-spec-en/wdc-beuth:din21:281077528>

17] <http://espresso-project.eu>

18] <http://onem2m.org/>

19] <https://synchronicity-iot.eu/tech/>

20] <https://www.fiware.org/developers/>

21] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>

22] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-03/DCC%20Guide%20for%20Self%20Assessment%20Tool.pdf>

23] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-08/City%20Digital%20Transformation%20Handbook.pdf>

24] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2017-10/Blueprint%20for%20cities%20and%20regions%20as%20a%20launch%20opad%20for%20digital%20transformation.pdf>

25] https://www.crtm.es/media/444202/opticities_transferability_handbook_web.pdf

26] <https://eu-smartcities.eu/sites/default/files/2018-03/EIP%20Humble%20Lamppost%20v1.pdf>

27] <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/Building+Blocks>

електронен подпис (eSignature) и viii) електронен превод (eTranslation). Градивните елементи могат да бъдат комбинирани и използвани в проекти във всяка област на политиките на европейско, национално или местно равнище.

Каталог на SynchroniCity²⁸: Като един от широкомащабните финансирани от ЕС европейски пилотни проекти за интернет на предметите (IoT)²⁹ SynchroniCity изготви съвместно с градовете, промишлеността и МСП каталог на услуги с променлив мащаб за интернет на предметите и на услуги с използване на изкуствен интелект за градовете и общините в различни сектори.

OrganiCity playbook³⁰: Финансираният от ЕС проект OrganiCity осигури инструментариум за стартиране на ориентирано към гражданите съвместно създаване на основаващи се на данни цифрови решения в градовете и общините.

Ключови показатели за ефективност (КПЕ) на CITYKeys³¹: С помощта на градовете от EIP-SCC чрез този проект бяха разработени и утвърдени местни ключови показатели за ефективност и процедури за събиране на данни с цел общо и прозрачно наблюдение и възможност за сравняване в европейските градове на решенията в областта на интелигентните градове.

Пакет с насоки Smart City³²: Това ръководство помага на местните органи да планират и управляват проекти за интелигентни градове. Освен че се представя достъп до съществуващите знания, опит и констатации, в ръководството се предлага информация и за често срещаните по време на прилагането пречки и се прави анализ на това какво е необходимо за разширяване на мащаба и възпроизвеждане на успешните инициативи.

28] <https://synchronicity-iot.eu/>

29] <https://european-iot-pilots.eu>

30] https://organicity.eu/wp-content/uploads/2018/06/Organicity-Playbook_2018-1.pdf

31] <http://nws.euocities.eu/MediaShell/media/CITYkeysD14Indicatorsforsmartcityprojectsandsmartcities.pdf>

32] <https://eu-smartcities.eu/news/smart-city-guidance-package>